



**Euroopan unionin
rahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

VALINTAESITYS

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 19.4.2023.

Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 2.5.2023.

Pohjois-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 11.5.2023.

Hakemusnumero:

200115 Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy (päähanke), 200124 Savonia-ammattikorkeakoulu Oy, 200122 Itä-Suomen yliopisto, 200123 Karelia ammattikorkeakoulu Oy, 200125 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.

Hankkeen julkinen nimi: Monikulttuuriset opintopolut

Ryhmähanketunnus: R-00040

Hakutunnus: ESAELY-003

Päähankkeen hakija: Diakonia ammattikorkeakoulu Oy

Osahankkeen hakijat: Savonia ammattikorkeakoulu, Itä-Suomen yliopisto, Karelia ammattikorkeakoulu, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu

Maantieteellinen kohdealue: Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala

Diarinumero:

Dnro: EURA 2021/200115/09 02 01 01/2022/ESAELY 20.6.2022 Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy (päähanke)

Toimintalinja: 4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite: 4.2. Uutta osaamista työelämään

Hakemuksen saapumispäivämäärä: 20.6.2022

Hankkeen alkamispäivämäärä (päähanke): 1.10.2023

Hankkeen päättymispäivämäärä: 30.9.2026

Viranomainen: Etelä-Savon ELY-keskus

Käsittelijä: Anne-Marie Mutanen

Hankkeen sisältö

Tiivistelmä:

Hankkeen tarve:

Suomalainen korkeakoulukenttä - myös itäsuomalainen - monimuotoistuu nopeasti. Monimuotoistuminen tarkoittaa muun muassa sitä, että korkeakouluopinnot aloittaa vuosittain yhä suurempi joukko taustaltaan ja kulttuuriltaan erilaisia opiskelijoita. Korkeakoulusta aliedustettujen ryhmien koulutukseen pääsyä hankaloittavat ohjaus- ja neuvontapalveluiden riittämättömyys, kohdennetumman koulutustarjonnan puute sekä hakevan toiminnan puute. Alueen lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten kanssa tehtävää yhteistyötä valmentavan koulutuksen suunnittelussa täytyy tiivistää ja siten helpottaa väylää

korkeakouluun. Valtakunnallisesti todetut ongelmat kuten romanien koulutuspolkujen rikkonaisuus ilmenevät sekä alueellisesti että paikallisesti. Hankevalmistelussa tunnistettiin alueellinen tarve potentiaalisten maahanmuuttajataustaisten hakijoiden tavoittamiseen esimerkiksi tehokkaan omakielisen viestinnän keinoin, jossa kerrotaan myös alueen palveluista ja mahdollisuuksista työllistyä. Opintojen jälkeen alueelle löyhästi kiinnittyneet opiskelijat eivät välttämättä kiinnity työhönsä, vaan he siirtyvät muualle tai palaavat takaisin kotimaahansa. Jos jo koulutuksen aikana tapahtuisi integroitumista sekä opintoihin, työhönsä että suomalaiseen yhteiskuntaan, voisi Itä-Suomeen jäädä useampi korkeakoulusta valmistunut kohderyhmiin kuuluva tuomaan oman panoksensa alueelle ja rakentamaan sinne omaa elämänpolkuun.

Tavoitteet:

Hankkeen päätavoitteena on koulutuksesta aliedustettujen ryhmien kuten maahanmuuttajien ja romanien sekä muiden koulutuksesta syrjäytyneiden koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Hanke vahvistaa aliedustettujen ryhmiiin kuuluvien nuorten ja aikuisten sekä opintojensa vuoksi Suomeen tulleiden opiskelijoiden koulutus ja opiskelumahdollisuuksia ja kehittää heille opintoihin toimivia ohjauksen ja valmennuksen malleja. Hanke tukee myös opintojen suorittamista, siirtymiä eri koulutusmuotojen välillä sekä kiinnittymistä koulutuksen ja työhönsä oppimisympäristöihin. Pitkällä tähtäimellä hanke ehkäisee opintojen keskeyttämistä ja edistää työhönsä siirtymistä opintojen jälkeen.

Tulokset:

- Koulutuspolkujen saavutettavuus ja mahdollisuudet korkeakouluopintoihin paranevat kohderyhmien osalta
- Kohderyhmään kuuluvien opiskelijoiden ohjaus- ja tuki koulutuspoluilla paranee
- Korkeakoulujen kulttuuri- ja kielitietoinen osaaminen ja siihen liittyvä keskinäinen yhteistyö vahvistuu
- Kiinnittyminen opiskelu- ja korkeakoulu yhteisöön sekä alueen työhönsä vahvistuu
- Jatkuvan oppimisen tuki, ohjaus vahvistuvat ja toimintamallit kehittyvät avoimessa yliopistossa sekä avoimessa ammattikorkeakoulussa.
- Ohjaus- ja opetushenkilöstön, työhönsä ohjaajien ja muiden ohjausasiantuntijoiden, sekä opiskelijamentoreiden kulttuuri- ja kielitietoinen sekä yhdenvertaisuuteen ja luottamukseen pohjautuva osaaminen ja vuorovaikutus vahvistuu
- Korkeakoulujen resurssien käyttö järkevöityy ja päällekkäisyydet vähenevät
- Kohderyhmään kuukuvat opiskelijat kiinnittyvät alueen työhönsä ja yhteisöihin

Hankkeen vaikuttavuus:

Korkeakoulutukseen hakeutumisen kynnys madaltuu pysyvästi korkeakoulutuksesta aliedustettujen ryhmien osalta. Aliedustettujen ryhmien opintojen keskeyttäminen vähenee. Romaniopiskelijoiden määrä Itä-Suomen korkeakouluissa lisääntyy ja romanien työllistyminen paranee. Kansainväliset ja maahanmuuttajataustaiset opiskelijat työllistyvät Itä-Suomen alueelle.

Lisätietoja hakemuksesta:

Ryhmähankkeen kohderyhmät:

- a) korkeakoulutuksen osalta aliedustetut ryhmät esimerkiksi romanit, Suomessa asuvat maahanmuuttajataustaiset henkilöt (ml opiskelijat)
- b) toiselta asteelta korkeakouluun hakeutumassa olevat aliedustettuja ryhmiä edustavat sekä jatkuvan oppimisen aliedustettuihin kohderyhmiin kuuluvat opiskelijat
- c) muut koulutuspoluilta syrjäytyneet tai syrjäytymisvaarassa olevat, kuten esimerkiksi työttömät
- d) opintojen vuoksi Suomeen hakeutuneet korkeakouluissa opiskelevat kansainväliset opiskelijat sekä korkeakoulussa jo opiskelevat muut aliedustetut ryhmät

- e) korkeakoulujen henkilökunta esimerkiksi opinto-ohjaajat, työelämäohjaajat, opetushenkilöstö, opintojen tukipalveluiden henkilöstö
- f) yritysten ja yhteisöjen henkilökunta kuten työelämämentorit ja uraneuvojat

Osallistujat (yhteensä 598 henkilöä, 22 yritystä):

200115 Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy: Henkilöt 122 (aliedustetut ryhmät romanit, korkeakoulujen henkilökunta opinto-ohjaajat, opetus- ja tukipalveluiden henkilöstö)

200124 Savonia-ammattikorkeakoulu Oy, Henkilöt 70 (aliedustetut ryhmät romanit, maahanmuuttajataustaiset, kv-opiskelijat).

200122 Itä-Suomen yliopisto: Yritykset: 12 (sitoumuksia hakemuksella), Henkilöt: 56 (maahan muuttaneet, maahanmuuttajataustaiset, romanit, korkeakoulujen ohjaus- ja opetushenkilöstö).

200123 Karelia ammattikorkeakoulu Oy: Henkilöt: 220 (kansainvälisen tutkintokoulutuksen opiskelijat opiskelijat, opettajat ja ohjaajat, korkeakoulujen henkilöstö opiskelijakunta POKA.)

200125 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu: Yritykset 10 (sitoumuksia hakemuksella), Henkilöt: 130 (kansainväliset tutkinto-opiskelijat, opettajat ja ohjaajat, korkeakoulujen ja yritysten henkilöstö).

Osallistujia koskevat lyhyen aikavälin tavoitteet:

Osallistujat, jotka ovat ryhtyneet työnhakuun jättäessään hankkeen	41
Osallistujat, jotka ovat koulutuksessa jättäessään hankkeen	50
Osallistujat, jotka saavat ammattipätevyyden jättäessään hankkeen	108
Osallistujat, jotka ovat työelämässä, myös itsenäisinä ammatinharjoittajina, jättäessään hankkeen	17

Toteutus:

Hankkeessa toteutetaan 6 työpakettia, jotka jäsentyvät opintoihin hakeutuvan opiskelijan sekä opiskelijan koulutusprosessin eri vaiheiden mukaisesti. Jokaisen työpaketin toteutuksessa on mukana osatoteuttajien välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä. (Työpakettien sisältö tiivistetty hakemuksilta).

TP1 Hankkeen koordinointi

A. Hankkeen koordinointi, kehittämisprosessin tukeminen ja viestintä

(Diakonia ammattikorkeakoulu)

- Hankkeen viestintäsuunnitelma, markkinointimateriaalien tuottaminen, nettisivujen laatiminen, someviestintä, mediatiedotteet, videot ja podcastit, sisäinen ja ulkoinen viestintä sekä julkaisujen toteuttaminen yhteistyössä osatoteuttajien kanssa.

B. Kehittämisfoorumit (5 kpl), arviointityöpajat (2 kpl) ja päätösseminaari

- Kokoontuminen vuorotellen hankkeeseen osallistuvien korkeakoulujen sijaintipaikkakunnilla.

1. Orientaatio hankkeeseen sekä toteutus- ja arviointisuunnitelman tarkentaminen.

- Kick off -tapaaminen suunnitelmien tarkentamiseksi, tarkennetaan työnjako, yhteistyön muodot ja yhteisen työskentelyn alusta. Hyödyntäen korkeakoulutuksen saavutettavuuden kriteeristöä laaditaan alustava arviointisuunnitelma ja sovitaan osahankkeiden rooli arvioinnin toteuttamisessa (UEF ja Diak).

- Sovitaan viestintäkanavat ja -menetelmät ja laaditaan viestintäsuunnitelma.

2. Kehittämistyön kokemusten ja hyvien käytäntöjen jakaminen sekä hankkeen jatkosparraaminen.

- Kokemusten vaihtaminen ja jaetaan hyviä käytäntöjä innovatiivisista ohjaus-, tuki- ja toimintamalleista. Jatkotoimenpiteiden tarkennus.

3. Hankkeen vaikutusten arvioinnin kehittämisfoorumi.

- Perehdytään yleisesti ja hankkeen näkökulmasta vaikutusten arviointiin. Diak ja UEF toteuttavat kaksi arviointityöpajaa tukemaan toteutumisen ja vaikutusten arviointia. Hyödynnetään korkeakoulujen saavutettavuuden kriteeristöä. UEF toteuttaa tiedon keräämisen arviointia varten.

4. Keskeisten tulosten ja vaikutusten koonti.

- Kootaan kehittämistyön tuloksena luodut ohjaus-, tuki- ja toimintamallit. Arvioidaan mallien soveltuvuutta ja käytettävyyttä. Tulokset kootaan hankkeen julkaisuun. Viestitään hankkeen tuloksista ja vaikutuksista.

5. Parhaat käytännöt pysyväksi toiminnaksi korkeakouluihin ja työelämään. Päätösseminaari.

- Sitoutetaan korkeakoulujen johto parhaiden käytäntöjen pysyvyyden varmistamiseksi. Tarkastellaan ja arvioidaan hankkeen toimintoja ja niiden onnistuneisuutta. Mallinnetaan saavutettavan korkeakoulun kuvaus. Otetaan korkeakouluissa käyttöön saavutettavuuden arviointityökalu. Päätösseminaari, hankkeen tulosten esittely suurelle yleisölle.

TP2 Hakeutumisvaiheen tuki ja korkeakouluvalmiuksien kehittäminen

(Savonia ammattikorkeakoulu)

Osahankkeen kehittämisessä avaintoimintoja kehittää ja pilotoida: kohdennettua viestintämallia aliedustetuille ryhmille, kohtaamisfoorumit, non-stop työpajat ja digitaaliset ohjauspajat korkeakouluvalmiuksien lisäämiseksi.

TPSA1 Jäänmurtamisvaihe ja valmentavan vaiheen suunnittelu

Monikanavainen viestintä ja tiedotus. Luodaan digitaalinen, ketterä ja saavutettava hakeutumisvaiheen viestintämalli (some-markkinointi, videot).

- Viestikampanja kohderyhmälle: kohderyhmän tarpeet huomioitavat selkeät ja saavutettavat materiaalit. Hyödynnetään palvelumuotoilua.

- Kohtaamisfoorumit: 3 pienryhmää / 5 krt. Kohderyhmittäin pienryhmätoteutus (romaanit, maahanmuuttajat/kv-opiskelijat)

- Non-Stop-pajojen muotoilu ja suunnittelu kohderyhmän kanssa

- Digitaalisten ohjauspajojen muotoilu ja suunnittelu kohderyhmän kanssa. Digitaalisten ratkaisujen kautta vahvistetaan kohderyhmän digitaalisia taitoja ja ratkotaan yhdessä hakeutumisvaiheen pulmia.

- Digitaalisten verkko-oppimismateriaalien suunnittelu huomioiden: omatoiminen opiskelu, korkeakouluopiskelutaidot ja osaaminen vahvistuu, selkeys ja saavutettavuus.

TPSA2 Valmentavat pilotit

Pilotoidaan aliedustettujen ryhmien non-stop pajoja, digimateriaalia ja digitaalisia ohjauspajoja korkeakoulutukseen hakeutumismotivaation ja uskalluksen ylläpitämiseksi. Pilotointi etenee jatkuvan kehittämisen periaatteella ja palvelumuotoilua hyödyntäen

-Toteutetaan non- stop pajat (suomen ja englannin kielet, matematiikka, opiskelutekniikka ja yhteisöllisyys). Käytetään pajoissa jatkuvan kehittämisen periaatetta. Toteutus 3 keväällä ja syksyllä, toteutukseen 5 lähitapaamismahdollisuutta ja itseopiskelua tukeva digitaalinen materiaalipaketti.

-Toteutetaan digitaalisia ohjauspajoja ja pajojen kehitys jatkuvan kehittämisen periaatteella. Toteutus 3 keväällä ja 3 syksyllä, toteutukseen 5 lähitapaamismahdollisuutta ja lisäksi digitaalinen itseopiskelumateriaali.

-Pedagoginen asiantuntija seuraa hakijan edistymistä joka toinen kuukausi digitaalisen ohjauspajan yhteydessä. Arviointi tehdään ohjauskeskusteluihin ja/tai kohderyhmän itsearvioinnein.

-Kehitystyötä ryhmähankkeen TP3 kanssa: keskustellaan koulutuspolun etenemisen mahdollisista kehittämistarpeista ja jatkokehitetään edelleen pilotointien toteutusta.

TPSA3 Jatkuva analyysi ja -arviointi

Pilotointien toteutuksia arvioidaan jatkuvan kehittämisen periaatteella vaiheen TPSA2 kanssa rinnakkain kunkin paja- tai kokonaisuuskierroksen päättyessä. Pilottien jälkeen arvioidaan toiminta yhdessä kohderyhmän kanssa ja havaitut tarpeet korjataan ja korjaukset pilotoidaan seuraavassa pilotissa (palvelumuotoilun menetelmät). Analysoidaan ja arvioidaan käytettyjen metodien, kohtaamistapojen,

viestinnän, materiaalien toimivuus suhteessa kohderyhmään ja tarvittaessa kohderyhmää osallistuu.

- Selvitetään kohderyhmän jatkokouluttautumis-/ urasuunnitelmat todellisten hankevaikutusten selvittämiseksi. Havainnot raportiksi/esityksiksi, hyödynnetään tietoa lopullisiin materiaaleihin ja malleihin.
- Päätyöskysely ja hakeutumisen seuranta, liittyy osahankkeelle TP3
- Pajojen ja toimenpiteiden arviointi, Digitaalisten ohjauspajojen parannukset ja opit, Palautteenkäsittely, arviointi ja tulosten analyysi, Non-stop -mallilla toteutettujen pajojen sisältöjen sekä käytettävyyden/saavutettavuuden edelleen kehittäminen.
- Osallistutaan nonstop-pajojen kautta kehitetyn matalan kynnyksen hakeutumisvaiheen toimintamallin juurruttamiseen hankkeessa mukana oleviin korkeakouluihin sekä osallistutaan päätoteuttajan johdolla toimintamallin laajentamiseen ryhmähankkeen yleissuunnitelman mukaisesti.

TPSA4 Juurruttaminen, levittäminen ja päättäminen

Hankkeessa syntyneet kokemukset ja malli viestitään alan asiantuntijoille sekä korkeakoulujen johdolle. Juurruttamista / käyttöönottoa korkeakouluorganisaatioissa tuetaan ja materiaalien jakelu varmistetaan.

- Toteutetaan kolme webinaaria/verkkotyöpajaa keskeisistä teemoista korkeakoulujen aliedustettujen ryhmien kanssa toimiville ja kuvataan hankkeessa toteutettu kehittämisprosessi.
- Raportoidaan päätoteuttajalle tulosten yhteenveto, tuetaan levittämistä ja huolehditaan hankkeen päättämistoimet osahankkeessa. Hankkeen päättäminen.

TP 3 Korkeakouluopintoihin kiinnittyminen sekä työelämäverkostot

(Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu)

1 Verkostoyhteistyön vahvistaminen ja vaikuttava viestintä:

- Työelämän ja vapaa-ajan toimijoiden verkostojen luominen ja vahvistaminen, yhteistyö romaniyhteys-henkilöiden ja järjestöjen, maahanmuutto- ja kansainvälisyystoimijoiden, sekä julkisen palvelusektorin kanssa. Hankkeen viestintä eri kanavissa ja kohderyhmille.
- Osaamiskartoitukseksi ja osaamisen jakamiseksi Xamk ja Karelia yhteistyössä suunnittelevat ja toteuttavat Kaikkien korkeakoulu -kierroksen ja vuorovaikutteisen valmennuksen hankekumppaneiden henkilöstölle (Mikkelissä, Joensuussa, Pieksämäellä ja Iisalmissa).

2 Opiskelijakohderyhmän toimenpiteet:

- Tarvekartoitus, Monimuotoinen yhteisö -opintojakson rakentaminen ja pilotointi, työelämän verkostoitumisen opinnollistaminen.
- Kohderyhmän tavoittaminen: osallistuvat kv-opiskelijat heidän aloittaessa opintonsa.
- Tehdään selvitys aliedustettujen opiskelijaryhmien erityisistä tarpeista (kyselyt, haastattelut). Suunnitellaan Kaikkien korkeakoulu -kierroksen työpajat ja niiden sisällöt liittyen suomalaiseen työelämään, sen verkostoihin ja urasuunnitteluun sekä kootaan olemassa olevat aineistot, palvelut ja korkeakoulujen ura- ja opinto-ohjauksen ja tukipalvelujen nykyiset mahdollisuudet lähtökohdaksi.
- Rakennetaan toteuttajan älykkäissä oppimisympäristöissä ja virtuaalisilla työkaluilla suomalaiseen työelämään perehdyttävä osuus Monimuotoinen yhteisö -opintojaksoon (työelämä ja uraohjausnäkökulma) Pilotoidaan kehitetty opintojakso 2-3 ryhmällä (Xamk, Karelia) tutkinto-opintojen alkuvaiheessa.
- Kehitetään ja rakennetaan toteutus opiskelijalle jo tutkinto-opintojen alkuvaiheeseen: systemaattinen mahdollisuus opinnollistaa opiskelijan toiminnot työelämäverkostoissa
- Arvioidaan kyselyillä ja haastatteluilla opinnollistamisen mahdollisuutta sekä opintojaksoa pilotoinnin aikana ja sen päätyttyä. Jatkokehitetään arvioinnin pohjalta. Juurrutetaan pilotoituja toimintoja sovellettavaksi muille kohderyhmille, edistetään opintojakson pääsyä korkeakoulujen yhteiseen opintotarjontaan. Toteutetaan loppuseelvitys oppimiskokemuksista ja vaikuttavuudesta.

3 Työelämäyhteistyön toimenpiteet:

- Tehdään selvitys alue- ja yritysکوhtaisesti työelämän tarpeista.
- Kootaan aineistoa monikulttuurisuuden liittyvistä asioista työelämälle ja muille sidosryhmille: kulttuuritietoisuus ja kohtaamistaitojen aineiston kokoaminen, tuottaminen ja välittäminen tapahtumana, koulutuksena tai neuvontapalveluna.
- Suunnitellaan ja toteutetaan työelämän ja tutkinto-opintojen opiskelijoiden (alkuvaiheen opiskelijat) kohtauttamista Monimuotoinen yhteisö -opintojakson ja opinnollistamisen kautta. Työelämän organisaatiot osallistuvat Monimuotoinen työyhteisö -opintojakson tehtävien laatimiseen, tuottavat esim. videosisältöjä opintojaksoille, osallistuvat opintojakson pilottitoteutuksiin interaktiivisesti, tekevät vierailuja korkeakouluille ja ottavat vastaa korkeakouluopiskelijoita yrityksessä. Mahdollistetaan opiskelijalle verkostoituminen työelämän edustajien kanssa. Opiskelija saa opintopisteitä työelämäverkostoitumisesta (esimerkiksi oppimispäiväkirja tai tarkoitusta varten luotu sosiaalisen median tili).
- Arviointia työelämän ja muiden sidosryhmien tietojen ja taitojen lisääntymistä yhteistyöaikana. Kehitetään arvioinnin pohjalta tiedon kokoamista, välittämistä sekä oppilaitosyhteistyötä. Juurrutetaan pilotoituja toimintoja jatkuvaan käyttöön. Loppuselvytys työelämälle/sidosryhmille kokemuksista ja vaikuttavuudesta.

TP 4 Kaikkien korkeakoulu – monimuotoistuvan ja kansainvälistyvän korkeakouluyhteisön vahvistaminen

(Karelia ammattikorkeakoulu)

1) Opetus- ja ohjaushenkilöstön kansainvälisyysosaamisen kehittäminen, etenkin monimuotoisen opiskelijaryhmän tiimityksen tukemiseen liittyen sekä verkostoyhteistyön tiivistäminen:

- Korkeakoulujen henkilöstön osaamisen kehittäminen ja pilotointi. Suunnitellaan 1) yleinen, koko henkilöstölle sopiva koulutuskokonaisuus sekä 2) syvempi, monikulttuuristen opiskelijoiden parissa työskenteleville suunnattu kokonaisuus. Koulutuksien ja valmennuksien toteutuksessa hyödynnetään hankkeessa mukana olevien korkeakoulujen erityisosaamista. Teemat mm. maahanmuutto, kotoutuminen, yhdenvertaisuus, antirasismi, erityisryhmien huomioiminen toiminnassa ml. romanit, kielitietoinen työskentely ja inklusiivinen viestintä oppilaitoksessa, kiusaamiseen, syrjintään ja rasismiin puuttuminen, vaikeiden aiheiden puheeksiotto. Opinon jatkokehitys ja jalkautus esim. avoimen amk tai mikro-opintoihin.
- Suunnitellaan Kansainvälisyysosaamisen kehittämiseen liittyvän osaamismarkin mallintaminen ja pilotointi.
- Toteutetaan yhdessä TP3 kanssa Kaikkien Korkeakoulu -kierros ja vuorovaikutteista valmennusta henkilöstölle. Osahankkeiden sparraus ja tutustuminen toistensa muihin aliedustettuihin hyvien toimintamallien levittämiseksi ja korkeakouluyhteistyön tiivistämiseksi.

2) Aliedustettuihin ryhmiin kuuluvien opiskelijoiden korkeakouluopintovalmiuksien lisääminen.

- TP4 ja TP3 kehittävät yhteistyössä opiskelijoihin kohdentuvaa toimintaa ja työkaluja toiminnan muutokseen monikulttuurisessa yhteisössä. Tuloksena monimuotoisessa yhteisössä opiskelua tukeva ja opiskeluvalmiuksia lisäävä 2 op opintojakson kokonaisuus, joka suoritetaan opintojen alkuvaiheessa. Sisältää pitovoimaa edistäviä, korkeakouluvalmiuksia, kotoutumista ja työllistymistä edistävää tietoa. Opintojakson kehittämisen tueksi tehdään esiselvitys aliedustettujen ryhmien tarpeista. Selvityksessä hyödynnetään 2. ja 3. vuoden opiskelijoiden kokemuksia opintojen alkuvaiheesta.
- TP4 kehittää ja toteuttaa tutkinto-opintojen tueksi *Toiminen monimuotoisessa ympäristössä/ yhteisössä*-1 op opintojakson. Pilotoidaan sosiaalinen inklusio –tukimuotoja ja järjestetään opiskelijaryhmälle toimintaa. Pilotoidaan opintojaksoa hankkeen aikana yhdessä (TP3) kanssa hyödyntäen älykkäitä oppimisympäristöjä ja virtuaalisia työkaluja joustavan yhteistoteutuksen mahdollistamiseksi. Pilotoinnin yhteydessä lähtötilannekysely ja opintojakson loppukysely vaikutusten arvioimiseksi. Hankkeen päättyessä selvitys oppimiskokemuksista, toiminnan vaikutuksista, yhteenveto, jatkotoimenpidesuosituksat.

3) Kv-opiskelijoiden edunvalvonnan ja vertaistuen lisääminen, opiskelijakunnan toiminnan

kansainvälistymisen sekä inklusiivisuuden kehittäminen.

-Oppilaitos, opiskelijakunta- ja järjestöyhteistyön tiivistäminen opiskelijahyvinvoinnin ja pitovoiman lisäämiseksi sekä monikulttuuristen opiskelijaryhmien ryhmäytymisen tukemiseksi. Toteutetaan Opiskelijakunta POKAn ja Karelia-amk:n yhteistyönä.

-Nykytilan analyysi, benchmarkaus, maahanmuuttajatyötä tekevien järjestöjen kartoittaminen, kontaktointi yhteistyön tiivistämiseksi.

-POKA:n toimijoiden osaamisen kehittäminen hyödyntäen kansainvälisyys-osaamisen valmennusta.

-Toiminnan saavutettavuuden kehittäminen kansainvälinen opiskelija kohderyhmälle. Kehitetään uudet tavat tukea tiimiytymistä ja ryhmäytymistä. Suunnitellaan ja kehitetään uudet tutoroinnin/rekrytoinnin tavat. Nykytilan analyysi, benchmarkaus. Maahanmuuttajajärjestöjen kartoitus ja yhteistyön tiivistäminen. Toteutus yhteistyössä POKA opiskelijajärjestön, IB ja IM tutkintokoulutusten sekä projektiasiantuntijoiden kanssa.

-Pilotoidaan kehitettyä sisältöä kahdelle kansainvälisellä opiskelijaryhmälle (IB 2024, IM 2025). Kokeilujen kautta tukitoimien mallinnus kv-opiskelijoiden kiinnittymisen edistämiseksi opiskelijayhteisöön.

TP 5 Jatkuvan oppimisen saavutettavuus

(Itä-Suomen yliopisto)

Toimenpide 1: Jatkuvan oppimisen saavutettavuus, tiedotus-, neuvonta- ja ohjaus (TNO) -palvelut ja digitalisaatio

1.1. Tehdään toimenpiteiden ja palvelumuotoiluprosessin tarkentava suunnittelu ja rekrytoidaan asiakasraati kohderyhmiin kuuluvista henkilöistä ja yrityksistä. Raati kokoontuu 4 krt/ vuosi.

- Arvioidaan jatkuvan oppimisen TNO-palveluja/digitaalisia palveluja ja materiaaleja, tunnistetaan kehittämiskohteita, annetaan suosituksia palvelujen, materiaalien ja koulutusten kehittämiseksi, lisäksi arvioidaan hanketyön tuloksia.

1.2 Suositusten ja asiantuntija-arvioiden pohjalta hankkeessa kehitetään TNO-palveluja.

- Moniammatilliset ohjauspalvelut ja digitaaliset palvelut (huomioidaan saavutettavuus, kielitietoisuus, selkokielisyys, helppokäyttöisten digitaalisten työkalujen hyödyntäminen ja käytön tuki).

- Korkeakouluopintojen aloittamisen tukiaineistot (valmennusvideot, ohjeet, opintojen ja opintopolkujen kuvaukset: visuaalisuus, selkokielisyys ja monikielisyys)

- Ryhmänohjaus ja Starttikurssit (5-6 kpl) kohderyhmille opinto-ohjaajan ja vertaisohjaajan tuella. Kurssista saa osaamismerkkin.

1.3 Henkilöstön osaamisen kehittäminen.

- Jatkuvan oppimisen ja UEF:n ohjaushenkilöstölle sekä suunnittelijoille tietoa ja valmennusta inklusiiviseen ohjaukseen, kulttuuristen erojen ja diversiteetin (esim. romanikulttuuri) huomioimiseen omassa työssään. (yhteistyössä TP 6 ja TP 4)

-Henkilöstö osallistuu TNO-palvelujen/digitaalisten ohjauksen työkalujen kokeilemiseen ja kehittämiseen asiakasraadeissa, valmennuksessa ja starttikursseilla. Henkilöstö seuraa Digivisio 2030 -hankkeen kehittämistyötä, osallistuu osin digitaalisen ohjauksen palvelujen kokeilemiseen ja kehittämiseen.

1.4 Hakevan toiminnan malli: Osallistujat asiakasraatiin ja valmennuksiin rekrytoidaan tiedotuksella, some-markkinoinnilla ja osallistavilla tilaisuuksilla.

Toimenpide 2 Osaamispolut työelämässä

Tuetaan työelämässä aliedustettuihin kohderyhmiin kuuluvien työntekijöiden osaamis- ja koulutustason nostoa. Käytetään palvelumuotoilua. Yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa työelämäyhteistyössä tavoitteena on tukea työssä olevien aliedustettujen ryhmien mahdollisuuksia kehittää omaa osaamistaan ja uraansa korkeakoulutasoisilla opinnoilla.

- Osaamispolku-palvelu nonstop -periaatteella vuosina 2024-2026. Tähän ja koulutuskokeiluihin osallistuu vähintään 12 yritystä, niiden työntekijöitä tai muita kohderyhmiin kuuluvia henkilöitä.

2.1 Hankkeen alussa: Tarkentava suunnittelu. Tuotetaan tiedotus- ja markkinointiaineistot. Käynnistetään Osaamispolun palvelumuotoilu. Haetaan osaamisen kehittämistä ja korkeakouluopinnoista kiinnostuneita, kohderyhmiin kuuluvia henkilöitä ja yrityksiä/organisaatioita. Toteutetaan hakevan toiminnan viestintää: tiedotukset, infotilaisuudet, some, kohderyhmään kuuluvien työntekijöiden ja suorien yhteydenottojen kautta.

2.2 Kokeilu ja kehittäminen: Kartoitetaan osallistujan ja työnantajan kanssa osaamisen kehittämisen tarpeet ja tuen tarpeet. Muotoillaan opintoihin kannustava Osaamispolku, jossa huomioidaan kulttuuriin, kieleen, oppimisvalmiuksiin, digitaalisiin valmiuksiin tai pohjakoulutukseen liittyviä taustatekijöitä. Osaamispolun sisältöjä kohdennetaan työnantajan tarpeisiin. Osaamispolun sisällöt avoimen yliopiston ja/tai avoimen amk:n tai hankekumppaneiden täydennyskoulutustarjonnasta. Osaamispolkuun voidaan liittää opiskelutaitovalmennus, starttikurssi tai sen osia (T1). Osaamispolun aikainen tuki: uraohjaajalta, opinto-ohjaajalta ja vertaisohjaajalta sekä oppiaineiden suunnittelijoilta. Osaamispolusta osaamismerkki, opintosuorituksista opintopisteitä.

2.3 Valmiit, mallinnetut Osaamispolut eri toimialoille ja osaamistarpeisiin:

Osaamispolut jäävät osaksi palvelutarjontaa ja digitaalisia TNO-aineistoja. Hyödyt laajasti opinnoista kiinnostuneille, ohjausalan ammattilaisille ja yritysten osaamisen kehittäjille. Tiedotus kohderyhmille, hanke- ja työelämäverkostolle.

Toimenpide 3 Yhteiskehittämisen koordinaatio ja vaikutusten arviointi.

Toimenpiteen osallistajat hankkeen ja organisaatioiden henkilöstöä, ryhmähankkeen toimintoihin tai sen toimijaverkostoon osallistuvia henkilöitä ja organisaatioita.

3.1 Hankkeen alussa luodaan arviointiprosessia, yhteisiä mittareita, tehdään seurannan suunnitelma.

Yhteiskehittäen tehdään suunnitelma ja aikataulu kokonaisarvioinnin toteuttamiseksi. Arviointikriteerit johdetaan korkeakoulutuksen saavutettavuuden kriteeristöä. Soveltuvimmat kriteerien valinta Delphi-tutkimusmenetelmää hyödyntäen.

3.2 Suunnitellaan ja toteutetaan digitaalisen osaamisen ja teknologian hyväksymisen arviointi asiakasraatiin, ohjaukseen ja koulutuskokeiluihin osallistuneille romaneille/maahanmuuttaneille sekä Focus Group -haastattelut (romanien ja maahanmuuttaneiden kokemukset). Tulosten perusteella edelleen kehittämistä: osaamispolut, TNO- ja koulutuspalvelut sekä muita työpaketteja soveltuvin osin.

3.3 Toteutetaan arviointikysely hankkeen toimijoille koskien koko hanketta hyödyntäen arviointikriteeristöä. Kootaan tulokset ja tehdään analysointi. Tuloksien peilaus arviointikriteereihin, johtopäätökset ja jatkokehittämis ehdotukset.

TP6 Romanien koulutuspolkujen sujuvoittaminen

Diakonia ammattikorkeakoulu vastaa romanien koulutuspolkujen sujuvoittamiseen liittyvistä toiminnoista ja romanasiantuntijuuden tuomisesta hankkeeseen. Hakevalla toiminnalla ja tiedonkeruulla kohderyhmä ohjautuu hankkeen toimintoihin. Romaneihin kohdistuvat toimenpiteet ja asiantuntijuuden jakaminen opetus- ja tukihenkilöstölle jalkautuvat hankkeen kuluessa myös muihin työpaketteihin erityisesti TP5 (UEF) ja TP2 (Savonia).

1. Valmennustyöpaja korkeakouluopintoihin romaneille

- Valmennustyöpajat (2 kpl v. 2024 ja 1 kpl v. 2025), kukin valmennustyöpaja kokoontuu 5 kertaa
- Toteutus intensiivimuotoisena pienryhmäpilotina kolmessa korkeakoulussa (Diak, Savonia, UEF).
- Sisältösuunnittelu osallistaen kohderyhmää (opiskelumotivaatio, yksilöllisiä väyliä korkeakouluopintoihin, opiskelun perustaidot, omat vahvuudet, opiskelijana kehittyminen). Huomioidaan opiskelijoiden ryhmäytyminen sekä opintoja helpottavat, tukevat käytännöt kuten opintososiaaliset edut. Tutustutaan työelämäverkostoihin. Osallistuvat muodostavat toisilleen vertaistukiryhmän. Toteuttamisessa on mukana

opinto-ohjaajia, romaniasiantuntijuudesta vastaava sekä opetushenkilöstöä eri koulutusohjelmista. Valmennustyöpajaan osallistumisesta saa osaamismerkkin.

2. Valmennustyöpaja romaniasiantuntijuudesta korkeakouluhenkilöstölle (yhdessä Diak, Savonia ja UEF)

-Diak järjestää korkeakoulujen henkilöstölle (opettajat, hallinto, tukipalvelut) romanien koulutusta ja työllisyyttä käsittelevän työpajasarjan (1 kpl v. 2024, 2 kpl v. 2025). Työpajoihin kutsutaan mukaan romaniasiantuntijoita ja romanijärjestöjen edustajia, tutkijoita jne.

- Työpajojen sisältöjä: romanien koulutus- ja työllisyyspolkujen nykytila – onnistumisia ja haasteita. Etsitään myös rakenteellisia ratkaisuja romanien koulutuspolkujen sujuvoittamiseen. Madalletaan kynnystä opintoihin selkeyttämällä viestintää ja ennakoinnilla ohjaus- ja opetusjärjestelyillä. Toteutuksessa hyödynnetään videoklippejä tai podcasteja.

3. Korkeakoulutuksen ja työelämän tukihenkilöverkosto

Diak, Savonia ja UEF rakentavat romanien korkeakoulutuksen ja työelämän tukihenkilöverkoston, joka on suunnattu korkeakouluun hakeutuville ja jo korkeakouluissa opiskeleville romanitaustaisille henkilöille. Tavoitteena romanitaustaisten henkilöiden tukeminen opintopoluille sekä tiedon ja kokemusten jakaminen koulutuksesta ja työelämästä. Tukihenkilöinä (mentori, vertaisohjaaja) esim. korkeakoulujen ohjaus- ja opetushenkilöstö, neuvonta- ja tukipalveluiden henkilöstö, työelämän edustajat ja romanijärjestöjen edustajat.

Ryhmähankkeen tuloksena:

- Koulutuspolkujen saavutettavuus ja mahdollisuudet korkeakouluopintoihin paranevat kohderyhmien osalta
- Kohderyhmään kuuluvien opiskelijoiden ohjaus- ja tuki koulutuspoluilla paranee
- Korkeakoulujen kulttuuri- ja kielitietoinen osaaminen ja siihen liittyvä keskinäinen yhteistyö vahvistuu
- Kiinnittyminen opiskelu- ja korkeakoulu yhteisöön sekä alueen työelämään vahvistuu
- Jatkuvan oppimisen tuki, ohjaus vahvistuvat ja toimintamallit kehittyvät avoimessa yliopistossa sekä avoimessa ammattikorkeakoulussa.
- Ohjaus- ja opetushenkilöstön, työelämäohjaajien ja muiden ohjausasiantuntijoiden, sekä opiskelijamentoreiden kulttuuri- ja kielitietoinen sekä yhdenvertaisuuteen ja luottamukseen pohjautuva osaaminen ja vuorovaikutus vahvistuu
- Korkeakoulujen resurssien käyttö järkevöityy ja päällekkäisyydet vähenevät
- Kohderyhmään kuukuvat opiskelijat kiinnittyvät alueen työelämään ja yhteisöihin

Hankkeen konkreettiset tulokset opiskelijoille, henkilöstölle ja työelämälle:

1. Hakeutumisvaiheen tuki

Opiskelija: Digitaalisen tuen mallit, Kohtaamisfoorumien mallintaminen ja toteuttaminen, Valmennusmallit kohderyhmille korkeakouluvalmiuksien vahvistamiseen.

Henkilöstö: Tiedotus-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden digitaaliset ratkaisut, Hakevan toiminnan muotoilu ja mallit, Kohdennetut viestinnän mallit korkeakoulusta aliedustetuille

2. Korkeakouluopintoihin kiinnittyminen

Opiskelija: Virtuaalinen monimuotoinen yhteisö -opintopaketti, Romanian korkeakoulutuksen tukihenkilöverkosto

Henkilöstö: Tukihenkilön tehtäväkuva

3. Työelämäverkostot

Opiskelija: Ura- ja opinto-ohjauksen tukipalvelujen pilotointi, Työelämässä toimimisen opinnollistaminen kohderyhmille, Työelämäohjauksen ja perehdytyksen toimintamallit

Työelämä: Koulutus- ja neuvontapalvelu kieli- ja kulttuuritietoisesta kohtaamisesta, Tietopaketti kulttuurieroista ja kohtaamistaidoista

4. Monimuotoistuvan ja kansainvälistyvän korkeakoulu yhteisön vahvistaminen yhteistyössä alueen korkeakoulujen kanssa

Opiskelija: Monimuotoisen opiskelijaryhmän tiimiytymisen mallintaminen, Opiskelijakunnan kansainvälistymisen ja monimuotoistumisen kehittäminen, Hyvinvointi ja osallisuus

Henkilöstö: Valmennuspaketti kieli- ja kulttuuritietoisesta osaamisesta koko henkilöstölle sekä monikulttuuristen ryhmien parissa työskenteleville opettajille ja ohjaajille, Työkalut toiminnan muutokseen monikulttuurisessa yhteisössä, Kaikkien korkeakoulu -malli

5. Jatkuva oppiminen

Opiskelija: Osaamispolkupalvelu kohderyhmille

Henkilöstö: Osaamispolkujen muotoilu ja malli aliedustettujen kohderyhmille työelämässä

Työelämä: Oppimispolkupilotit työelämässä

6. Saavutettavuus

Opiskelija: Korkeakoulujen yhteisiä tietopaketteja ja materiaaleja korkeakouluopinnoista ja työelämästä

Henkilöstö: Korkeakoulujen saavutettavuuden arviointityökalu

Kustannukset ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kokonaiskustannukset: 2 148 030 euroa

Palkkakustannukset: 1 534 307 euroa

Flat rate 40% : 613 723 euroa

Haettu EU- ja valtion rahoitus: 1 718 417 euroa (80 %)

Omarahoitus: 429 613 euroa

Maakunnat:	EU ja valtion rahoitus		
Etelä-Savo	576 074	€	34 %
Pohjois-Savo	652 350	€	38 %
Pohjois-Karjala	489 994	€	29 %
Yhteensä	1 718 417	€	100 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistava ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman mukainen ja toteuttaa toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.2. Uutta osaamista työelämään. Kehittäminen kohdistuu toimenpiteisiin, joilla aliedustettujen kohderyhmien korkeakouluvalmiudet kehittyvät, hakeutumisvaiheen tukimuodot kohderyhmille paranevat, korkeakouluopintoihin, opiskelu ympäristöön, alueeseen sekä työelämäverkostoihin kiinnittymisen mahdollisuudet kohderyhmän näkökulmasta ovat kehittyneet, korkeakouluopintojen saavutettavuus aliedustettujen ryhmien osalta on edistynyt ja mahdollisuudet niissä menestymiseksi ovat parantuneet. Hankkeen toimenpiteillä vahvistetaan jatkuvaa oppimista sekä koulutuspoluilla etenemistä korkeakoulutuksessa aliedustettujen ryhmien tarpeiden näkökulmasta. Korkeakoulujen henkilöstön osaaminen monikulttuurisemman korkeakoulu yhteisön tarpeita vastaavammiksi on kehittyneet. Ryhmähankkeen kehittämistoimet tukevat kattavasti yksilöiden

yhdenvertaisia mahdollisuuksia koulutukseen sekä myös työelämään siirtymistä. Hankkeen koordinoitu ja tiivis yhteistyö sekä toimintamallien ristiin kehitys korkeakoulujen kesken tukee vertaisoppimista, korkeakoulujen saavutettavuuden kehittämistä sekä hankkeen kehittämistoimenpiteiden juurruttamisen edellytyksiä osallistuvissa korkeakouluissa.

Ryhmähanke on saanut erityistavoitekohtaisten valintaperusteiden mukaisessa arvioinnissa riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi. Ryhmähanke tukee Etelä-Savon, Pohjois-Savon sekä Pohjois-Karjalan maakuntien kehittämisstrategioiden osaamisen kehittämisen tavoitteita.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 19.4.2023.
Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmä 3.5.2023.

Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 2.5.2023.
Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmä 15.6.2023.

Pohjois-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 11.5.2023.
Pohjois-Savon maakunnan yhteistyöryhmä 23.5.2023.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä